

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Anunțurile nu se restituie.
I n s e r t e
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
la Viena la M. Dukas Nachf.,
Max. Augenthaler & Emmerich
Lorenz, Heinrich Schaefer, A. O-
pelt Nachf., Anton Orpelik.
la Budapesta la A. V. Golber-
ger, Miksa Bernat, Imre Le-
opold (VII. Erzsebet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie
de șase săptămâni pe o coloană de bani
pentru o publicație. Publicări
de șase săptămâni pe o coloană de bani
pentru o publicație. Publicări
de șase săptămâni pe o coloană de bani
pentru o publicație.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în două săptămâni
Abonamente pentru Austria-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate offi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Așă abonam-
entole, eșt și inserțiunile
pe o coloană de bani.

Nr. 245.

Brașov. Joi 12 (25) Noemvrie

1909.

Blaș, 24 I. c. Am avut astăzi, des de dimineață, o convorbire cu unul dintre fruntașii bisericii române, unite cu Roma. Știindu-mă că vin pentru ziarul d-voastră, m-a primit foarte afabil. A și început, nu-mai decât:

»Am cetit primul entrefilé de ieri al Gazetei, și sunt vesel de atitudinea prudentă ce a luat. N-a căutat să dea sfaturi ce să facem, și ce să nu facem. Foarte cuminte. Nu era cu cale să ia pe dinainte hotărârile Sinodului. Cuminte din partea ziarului, dar noi, cei interesați, nu strica să discutăm puțin din bună vreme, pe coloanele ziarelor, ce ținută ar fi mai prudent să ia sinodul în chestia catechizării. Aud, că celor dela Sibiu asemenea le pare rău, de ce nu s-au pregătit puțin, înaintea de congres. Poate hotărau altfel.

Dar astea le amintesc numai în treacăt, firește... Congresul dela Sibiu nu se putea gândi la noi, și chiar dacă se gândea, »calea telegrafică« a ministrului a curmat orice socoteală normală...

...Ce vom face noi, totuși?

Ei bine, asupra noastră nu poate avea nici o înrăurire anularea hotărârei de la congres. Întâiașdată, fiindcă Sinodul nostru nu e obligat să înainteze hotărârile sale ministrului, spre întărire, deci n-are ministrul nici ce propune spre anulare! A doua-oară Sinodul este o corporație mai mult consultativă, deci Sinodul nu va aduce hotărâri și nu va statori pedepse disciplinare, ci va trebui să se re-strângă la aprobarea pașilor întreprinși de corul episcopesc, în chestia de catechizare! Al treilea, debaterile Sinodului sunt intime, deci putem să ne înțelegem asupra mijloacelor de retorsiune, față de catichetii slabi de inger și față de ministru, în cea mai dragă libertate!...

Părerilor noastre însă trebuie să le dăm expresie; o atitudine trebuie să luăm. Neaducând nici o hotărâre, par-că am recunoaște, indirect, prin tăcere, legalitatea anulării!

Pe când punctul nostru de vedere

poate fi numai și numai acesta: Regele a fost sedus, iar ministrul a călcat legile!

Ministrul a călcat legile, nu noi; el face prevaricată în codicile de legi, nu noi; el s-a amestecat în competența statului, nu congresul de la Sibiu! Dreptul nostru se întemeiază pe legi pozitive, că rora ordonanțele ministeriale nu le pot deroga!

Indată ce am tăcea, tăcerea noastră ar fi interpretată ca o recunoaștere indirectă a legalității faptei ministeriale, și a ilegalității noastre. Aceasta negreșit vom evita-o.

— Cam așa ni-ar fi putut scrie corespondentul nostru, dacă ar putea merge o veste la Blaș, și sosi răspunsul la ea, de azi pe mâne...

Trecut. Present. Viitor.

IV.

Da, Românii doresc împăcarea cu Ungurii, și au dorit-o totdeauna, precum am amintit și mai în urmă. Este însă lucru firesc că ei nu pot nici să o propună, nici să o ducă la îndeplinire, fiind parte atacată și în defensivă. Aceasta o pot face numai Ungurii, cari dețin astăzi întreagă puterea statului ungar.

„Impăcarea“ dorită de d-l Insh nu se poate face cu vorbe, fie oricât de frumoase; cu gesturi, fie oricât de cavalești; cu promisiuni, fie oricât de ademenitoare. Un crud trecut de câteva sute de ani l-a învățat pe Român să fie, nu numai îndelung răbdător, ci în acelaș timp și prudent și neîncredător. Vorbele nu mai au înaintea lui nici o valoare.

Fraze frumoase și promisiuni goale a mai auzit el și în alte timpuri, cu deosebire când stăpânitorii unguri erau amenințați de primejdii și ajutorul elementului românesc le era de mare trebuință.

Chiar și Prometeul maghiarismului modern, Ludovic Kossuth, ajuns la strâmtoare și văzându-și opera și patria amenințată cu distrugere, dădea, la 1849 proclamații peste proclamații, în cari promitea Românilor largă autonomie națională și parte mare în conducerea trebilor țării. Dar Românii, cari erau și atunci Stan pățitul, nu s-au lăsat ademeniți, și Buteanu, reprezentantul țărânilor române, care în acelaș an și-a sfârșit viața în spânzurătoarea ungurească, îi răspundea cu multă durere, dar și cu multă dreptate:

„Libertatea voastră sunt furcile, egalitatea drepturilor stă într-aceea, ca celelalte neamuri cari locuiesc cu voi într-o țară, să le topiți în elementul maghiar. Treziți-vă, mai este încă vreme, și nu vă pătați caracterul național, căci sunteți făloși, și de multe ori fala cea proastă mult strică unei nații și o politică rea și smintită pe un neam îl poate răsturna în mormânt... Voi numai la slugi poștiți a fi ocârmuitori, iar nu la cetățeni liberi. Așa este că libertatea voastră e lingușitură, amăgitoră și vorba seacă!“

În timpul absolutismului austriac, după revoluția din 1848, deasemenea li-s-au făcut Românilor multe promisiuni și multe propuneri, cu deosebire din partea emigranților maghiari, de a face cauză comună cu Ungurii pentru redobândirea libertății. Dar Românii cari, precum am văzut din vorbele Buteanului, cunoșteau prea bine „libertatea ungurească“, nu s-au lăsat ademeniți, cu toate că, precum se știe, ei au fost tratați de Austriaci, în chip de recompensă pentru serviciile făcute, cu aceeaș asprime cu care Ungurii au fost tratați în chip de pedeapsă.

Au încercat oamenii politici ai Ungurilor, în mai multe rânduri, să

producă un curent împăciitor între Români, cu ajutorul unor fruntași ai Românilor, pe cari i-au câștigat spre acest scop, fie prin favoruri personale, fie prin amenințări.

Amintim d. e. încercarea dela 1884 a Mitropolitului Miron Romanu și a d-lui Iosif Gall de a întemeia un partid „moderat“ român, care știm că a făcut cel mai strălucit fiasco. Știm de asemenea că „dualismul românomaghiar bine stabilit“, pe care îl proclamase, pe la anii 1890, răposatul Vicențiu Babeș, sub auspiciile ilustrului Dr. Alexandru Mocsonyi, n-a avut alt rezultat decât retragerea propunătorului din președenția partidului național român și completa izolare politică a lui Mocsonyi, cu tot prestigiul său familiar și cu toată autoritatea și meritele sale incontestabile.

Acum asistăm la o nouă încercare de a face să reinvie și să prindă teren între Români, ideea unui partid „moderat“. Inițiatorul este d-l Dr. Emil Babeș, avocat în Budapesta, fiul răposatului Vicențiu Babeș, care însă nici odată n-a trăit între Români și n-are relații politice în nici unul din ținăturile românești.

Pe propria sa răspundere și cu o competență și cu o autoritate contestabilă, d-l avocat E. Babeș s-a apucat să „organizeze“ partidul moderat român, ai cărui aderenți nu vor însă să se ivească din nici o parte și astfel ni se stabilește convingerea, că nu Românii, ci Ungurii doresc înființarea unui partid moderat român și anume o doresc totdeauna când ajung la strâmtoare cu politica lor, cum au ajuns și acum, de când cu criza guvernului coaliționist...

Insă cu tot refuzul categoric de a ceda ademenirilor ungurești, Românii nu și-au pierdut niciodată

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

(4)

„Una, ca toate.“

Dramă de Oscar Wilde

Trad. de: I. Broșu.

Actul II.

(Scenă: Un salon la Lady Hunstanton, după dîner, cu lămpile aprinse; ușe la dreapta și la stânga)

(Doamnele șed pe canapele).

Mrs. Allonby: Am scăpat înșfârșit de ei!

Lady Stutfield: Da, bărbații ne urmăresc pretutindeni. O! e foarte, foarte îngrozitor, nu-i așa?

Mrs. Allonby: Crezi? Ași dori să ne urmărească!

Lady Hunstanton: Draga mea!

Mrs. Allonby: Mizerabilii pot fi fericiți și fără noi, de aceea e o datorință a femeii, să nu-i lase o clipă singuri, afară de obicinuita odihnă după dîner; amintirea noi femeile ne-am face umbre. (intră servitori cu cafele.)

Lady Hunstanton: Cum ai zis? Umbre, dragă?

Mrs. Allonby: Da, lady Hunstanton.

E greu să silești pe bărbați, să-și implinească dorințele; ei cearcă totdeauna să ne înșele.

Lady Hunstanton: Nu-mi vine să cred; noi încercăm să-i înșelăm aproape totdeauna. Ah! bărbații n-au inimă, le cunoaștem puterile, le știm încercările.

Lady Carolina (luând cafeaua): Discuția despre bărbați e o prostie; se înțelege, trebuie să-i ținem la distanță.

Mrs. Allonby: Pentru ce să-i ținem la distanță, lady Carolino?

Lady Carolina: Pentru ca să-și vadă de soțiile lor, Mrs. Allonby.

Mrs. Allonby (luând cafeaua): Bine, dar dacă nu sunt însurați?

Lady Carolina: Dacă nu sunt însurați? Să se uite numai după o singură femeie. E revoltător, câți tineri se învârtesc fără rost în societate. Ar fi necesară o lege, care să silească pe toți tinerii să se însoare, cel mult în răstimp de un an.

Lady Stutfield (refuzând cafeaua): Dar când iubesc o femeie, care elegată de altcineva?

Lady Carolina: Atunci ar trebui în mai puțin de o săptămână, însurați cu forța, cu o fată cinstită dar urâtă; să-i învățăm minte să nu mai umble după femeile altora!

Mrs. Allonby: Păreră mea e, să nu fim considerate ca o proprietate a bărbaților; bărbații să fie proprietatea femeilor

măritate. În general aceasta e singura definiție corectă a femeilor măritate. Noi femeile, suntem libere!

Lady Stutfield: Imi place foarte mult să te aud astfel vorbind, da, foarte mult lady Carolino!

Lady Hunstanton: Dragă Carolino, n-ar putea oarecum legislațiunea îndrepta starea lucrurilor? Astăzi bărbații însurați trăesc ca holteii, și holteii asemenea bărbaților însurați!

Mrs. Allonby: Eu nu-i pot deosebi.

Lady Stutfield: E ușor de priceput, cred, dacă se pot face sau nu pretenții, la viața unui bărbat. Nu-mi pot da samă, de ce bărbații însurați sunt uneori așa de triști, așa de melancolici!

Mrs. Allonby: Bărbații buni, sunt foarte plictisitori; din potrivă, cei răi, grozav de închipuiți.

Lady Hunstanton: Tipul bărbatului însurat, fără îndoială, s-a schimbat mult, din vremurile mele. Trebuie să constat un lucru: bărbatului meu era odinioară, cea mai încântătoare ființă, prețios ca aurul.

Mrs. Allonby: Bărbatul meu, e o u-nealtă în mâna societății; n-are caracter m-am săturat să-l mai văd.

Lady Carolina: Dar îl mai înoți din când în când, nu-i așa?

Mrs. Allonby: O, nici decum lady Carolino. Am fost numai o singură dată, măritată; mă considerați, mi-se pare de o diletantă?

Lady Carolina: Cu păreri ca ale d-voastră, imi permit observarea: în ade-văr cum de v-ați măritat?

Mrs. Allonby: Mă mir și eu.

Lady Hunstanton: Draga mea, ești mi-se pare fericită în viața casnică! De ce-ți tănuiești norocul?

Mrs. Allonby: Vă asigur, am fost foarte desamăgită de bărbatul meu.

Lady Hunstanton: Nu pot crede. Am cunoscut foarte bine pe mama bărbatului tău, o chema Stratton, Carolino, una din ficele lordului Cowland.

Lady Carolina: Victoria Stratton? A, da, mi-aduc aminte, o blondină naivă, fără barbă.

Mrs. Allonby: Ah, bărbatul meu are o barbă foarte tare, o barbă pătrată, prea de tot pătrată.

Lady Stutfield: Poate fi barbă unui bărbat prea pătrată? Eu imi închipui pe un bărbat, gras, gras de tot, și cu o barbă absolut pătrată.

Mrs. Allonby: Atunci, ar trebui să faceți cunoștință cu bărbatul meu lady Stutfield. Dânsul însă, trebuie să-ți spun înainte, nu prea are darul conversației, nu știe vorbi frumos.

Lady Stutfield: Țin foarte, foarte mult la oamenii tăcuți.

Mrs. Allonby: A, bărbatul meu, nu-i așa de posac, cum îți închipui; vorbește, dar nu poate distra o societate. Nu mai

bunul cumpăt. Nici odată ei nu s-au dat la turburări și acte de violență. Nici odată n-au existat între ei conspirațiuni, societăți secrete, comploturi sau alte mijloace de luptă revoluționară. Totdeauna și-au spus părurile și dorințele în mod leal și pe față, și în contactul zilnic cu Ungurii, au rămas, și în zile bune, și în zile grele, cuviincioși și moderați. Cine a trăit sau a copilărit, d. e. în timpul regimului austriac dintre anii 1850—67, își va aduce aminte și va recunoaște, chiar Ungur fiind, dacă e de bună credință, că Românii, deși suferiseră cumplit în revoluția ungurească, și deși situația era foarte grea pentru Unguri în acea epocă, nu s-au purtat față de ei ca față de dușmani și, în relațiile particulare dintre cetățenii de diferite neamuri ale Ungariei, nici odată n-a fost mai multă liniște, și chiar armonie. Oare așa ar fi fost aceasta, dacă caracterul Românilor i-ar fi îndemnat să plătească Ungurilor cu aceeași monedă, cu care le plăteau ei când erau mari și tari și cu cari le plătesc astăzi, după ce iar s-au instăpănit asupra Ungariei?

Românii nu și-au pierdut bunul cumpăt nici chiar când erau instigați de *agenți provocatori*, pe cari stăpânirile de pe vremuri nu odată i-au pus la cale ca să-i ademenească la turburări. Cât n-ar fi dat oligarhii din Budapesta pe o cât de mică „revoluțiune românească”, ca să se poată, măcar de formă, justifica actele de prigonire îndreptate contra Românilor cari, după spusele lor vecinic nedovedite, sunt un element barbar, turbulent, centrifugal, distrugător de stat, etc., etc.! S-a și putut ceti prin ziarele șoviniste maghiare în dese rânduri, cu deosebire în deceniile din urmă, că Românii, când cei din Bihor, când cei din Zarand, când cei din Banat sau din Ardeal, sunt gata de răscoală și că Ungurii locuitori între ei sunt în pericol. Totdeauna însă s-a dovedit că aceste revoluții au existat numai în fantazia, sau mai bine zis în combinațiile și în dorința șoviniștilor unguri, și în cele din urmă însuși guvernul și organele sale au fost siliți să le desmințească.

Și e foarte natural să fie așa! Românii, cu toate suferințele seculare ce au îndurat, nu sunt conduși față de Unguri nici de dușmănie, nici de ură sau de fanatism național, ci lupta lor este o luptă de legitimitate apărare, iar principala și aproape singura lor armă, prin care s-au susținut până acuma și speră să se sus-

țină și în viitor, în așteptarea unor timpuri mai bune, este răbdarea.

Nu-și pierde Românul bunul cumpăt, dar nici nu se lasă ademenit: aceasta este caracteristica lui, cristalizată din experiențele dureroase ale unui lung, greu și furtunos trecut!

Repetăm încă odată; este absolut inutil a se vorbi acestui popor de împăcare!

Impăcare? Dar el nu cere dela nimenea nimic ce nu ar fi al său după cea mai sfântă dreptate! Impăcare? Dar el nu se simte vinovat cu nimic, că doar nu poate fi o vină, și în tot cazul nu e vina lui, că există pe acest pământ al său de două mii de ani și voește să trăiască pe el mai departe după firea și individualitatea sa!

Când Ungurii vor dovedi, prin fapte, nu prin vorbe, că au ajuns la acest grad de europenizare, atunci împăcarea va veni dela sine, și în tot cazul pot fi siguri, că Românii nu-i vor pune în cale nici cea mai mică greutate.

Dar când va fi aceasta? Când se va opera această radicală prefacere în caracterul etnic al Ungurului, care, într-o mie de ani de petrecere în Europa și cu tot amestecul cu popoare europene, a rămas în fond acelaș tiran aziatic agresiv, arrogant, exclusivist și cu pretenții de cuceritor, pentru care alte neamuri sunt rase inferioare, bune numai ca să muncească pentru el, să-i servească interesele și să-i sporească neamul, care singur are dreptul de a fi stăpân.

Intr-o mie de ani nu s-a putut opera această prefacere. Oare se va opera ea peste altă mie? De bună voia Ungurilor negrești că nu, dar foarte probabil că da, și nădăjdum că în vreme cu mult mai scurtă, sub presiunea altor factori, de sub cari până acuma Ungurii, favorizați de împrejurări și de constituția lor medievală, s-au știut și putut feri, lucru care nu va mai merge multă vreme.

Acești factori se rezumă în două cuvinte: Interesele europene.

In sfârșit concesii. Din izvoare bine informate se dă în public știrea, că este pe cale a se îndeplini înțelegerea între Coroană și guvernul maghiar, pe următoarea bază. Regele: 1) se învoiește să se reguleze chestiile militare așa cum a cerut comisia de nouă. 2) Paritate în politica externă. Conzului și legații (afară de cei onorari) să fie obligați a ști ungurește. Independența Ungariei se va accentua totdeauna. 3) Personalul de la hergheliile armatei va fi transpus sub disciplina ministrului de honvezi. În schimb Regelui i se

va da: 1) Confirmarea convențiilor economice cu statele străine. 2) Cheltuelile de 500 milioane cu anexarea Bosniei, și alte cheltueli.

Bun târg, între frați!

Iust și Puterea. »Esti Ujság« își susține cu îndărătnicie știrea, că Iusth ar fi gata a lua guvernul ajutat de »trabanți«, pe baza programului destăinuit, fără bancă autonomă.

Sinodul arhidieceșan.

(Dela trimisul nostru.)

Blaj, 22 Nov. 1909.

Sinodul arhidieceșan s-a întrunit. La oarele 3 p. m. toți membrii sinodului au sosit la Blaj. Sunt 32 protopopi și 32 delegați preoți. La oarele 4 s-a întrunit comisia verificătoare, constătoare din protopopii *Maior* din Aiud, *Togan* din Sibiu și preoții *Florian* din Racovița și *I. Agărbiceanu* din Bucium-șasa, sub presiunea lui. Sala prepozitul *I. Moldovan*. După semnele de până acum comisia va propune verificarea tuturor mandatelor cu o singură excepție.

După prezentarea mandatelor, preoțimea întreagă s-a înfățișat înaintea Escelenței Sale d-lui mitropolit. Protopopul Dr. *Dăian* din Cluj îl salută prin cuvintele următoare:

»Escelența Voastră! Cum peregrinii aleargă la Roma, la catedrala sf-tului apostol Petru — și cum ei cu dragoste o fac aceasta, așa am alergat și noi la glasul de chemare al Escelenței Voastre. Și nu putem decât să vă asigurăm din acest incident de dragostea noastră cea mai curată și de alipirea neștrămutată, ce mai ales în aceste timpuri critice pentru sf. noastră biserică o avem cătră înalta persoană a Escelenței Voastre.

Escelența Sa, a cărui sănătate pare zdruncinată în câtva, a răspuns cu glas domol, dar izvorât din adâncul inimii, cam următoarele:

»Vă mulțumesc venerabili frați, de dragostea ce o arătați față de mine. Vă mulțumesc că ați alergat la cuvântul meu de chemare și rog pe bunul Dumnezeu ca să și reverse darul și binecuvântarea lui asupra noastră și a activității noastre. Sperez în Domnul, că vom putea să lucrăm împreună și că lucrarea noastră va fi cu fruct, ceea ce e de lipsă mai ales în zilele de acum când atâția dușmani stau gata să năvălească asupra bisericii noastre strămoșești, când credința și legea noastră e atât de mult încercată.

Cuvintele Escelenței Sale au făcut o puternică impresie asupra membrilor sinodului.

Sinodaliștii discută cu aprindere chestiile dela ordinea zilei. Nu pot să uit cuvintele unui harnic protopop rostite pe trenul ce venia dela Cluj: »Vedeți cum ninge și cât de albă-i zăpada și cât de curată, așa ar trebui să fie și inimile noastre, — cât de mult bine am putea face atunci.

Deschiderea.

Blaj, 23 Nov.

Sinodul arhidieceșan s-a deschis. Clopotul cel mare dela biserica catedrală încă dimineața la oarele 6^{3/4} a chemat pe părintii sinodali la rugă. Prin piața Blajului numai brăne roșii și negre. La oarele 7 s-a început liturgia solemnă, precedată de invocarea spiritului sfânt, la care a pontificat Excelența Sa d-l mitropolit, asistat de canonicii Dr. Bunea, Uliăcan, Dr. Marcu și Ștefan Pop, protopopii Togan, Lita, Simu, Pasca, Hațegan, Câmpănean și Costin, vicarul Făgărașului I. Macavei, profesorul Negruț și părintele preot Florian. Ca diaconi au oficiat P. O. D. Iacob Popa și I. B. Micu.

Răspunsurile dela sf. liturgie le-a dat corul teologilor, condus de clericul *I. Dragomir*. Toate cântările au fost preis executate. Așa se vede că vestitul cor al teologilor din Blaj de odinioară — a reînviat!

După sf. liturgie membrii sinodului s-au îndreptat cătră curtea metropolitană. Aci îndată s-a constituit o comisiune constătoare din d-nii Dr. Augustin Bunea canonic, protopopii *I. Montani*, *I. Maior* și *Ios. Lita* și preotul *E. P. Boba*, care a învitat pe Esc. Sa la ședință. Escelența Sa a intrat în spațioasa aulă metropolitană, iar corul preoților a cântat imnul »Pre dispunătorul«. După obiceiul rugăciune, Esc. Sa deschide sinodul prin o prea frumoasă cuvântare, din care am reținut următoarele:

La început salută pe cei prezenți, cari în vreme de iarnă au alergat la Sinod. Apoi face un scurt expozeu despre situația prezentă a preoțimei, amintește despre regularea congruei preoțești prin articolul de lege XIII din 1909 Arată pe scurt punctele principale ale legii și izvoarele din cari se dă congrua, dovedind că într-adevăr, congrua preoților gr-cat. nu se poate considera exclusiv de subsidiu de stat! Prin regularea congruei, s-a împlinit vechea dorința a clerului, exprimată și în p. 3 din »*Supplex libellus Walachorum*«, în care se cere ca și clerul nostru să fie împărțit de aceleaș favoruri și de aceleaș venituri ca și preoții altor confesiuni. Face un scurt istoric al acestei afaceri însemnate, amintește decrete și legi transilvane, legi ungare și decrete regale din secolul 18 și 19, cu privire la dotațiunea clerului românesc, precum și istoricul scurt al aducerii legii din 1909, cu toate desbatările din conferințele episcopoești și pertractările între guvern și biserică.

Atinge apoi celelalte obiecte ce se vor desbate în sinod, cum e educația și calificarea clerului, care e o chestie foarte însemnată, considerând spiritul vremilor de acum, chestia fondului de pensionare soartea școalelor, și — chestia catehizării în școalele populare, care e cea mai arzătoare.

Arată împrejurările, între cari se află biserica noastră, și multele lupte ce le pune în prospect viitorul apropiat, apoi imploară ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor sinodului și declară sesiunea sinodala de deschisă.

Frumoasa vorbire a mitropolitului

știu despre ce-i în stare să vorbească, de ani de zile nu i-am mai dat atenție.

Lady Stutfield: Ce trist! nu! Pați iertat nici odată? Viața e așa de tristă, nu-i așa?

Mrs. Allonby: Viața, lady Stutfield, e un simplu *mauvais quart d'heure*, de clipe miraculoase.

Lady Stutfield: Da, natural, sunt clipe. A fost rău, rău de tot, ce a făcut Mrs. Allonby? S'a supărat vre-odată, pe d-ta, sau te-a jignit cu ceva?

Mrs. Allonby: Nu dragă. Bărbatul meu e foarte liniștit totdeauna; iată motivul, care îmi chinuște nervii, fără întreprupere. Nimic nu te poate irita mai mult, decât liniștea. E ceva brutal, în dispoziția bună, a celor mai mulți bărbați moderni. Mă mir cum noi femeile, o mai putem suferi.

Lady Stutfield: Bărbații nu sunt așa de simțitori, așa de fin organizați, cum suntem noi femeile, — o dovedește conținuta dispoziție bună a bărbaților. Aceasta-i prăpastia, ce se deschide adâncă, între bărbat și femeie, nu-i așa? Ași dori să știu, ce rău v'a făcut mr. Allonby?

Mrs. Allonby: O să vă spun cu o singură condiție: să nu fiți discretă în fața oamenilor.

Lady Stutfield: Mulțumesc, mulțumesc. V'asigur, n'o să fiu discretă, în fața lumii!

Mrs. Allonby: Pe vremea când eram logodită cu bărbatul meu, îmi jura pe genunchi, că n'a iubit pe nimeni până la mine. Nu-i credeam; eram doar foarte tânără. Din nenorocire, nu i-am cercetat trecutul timp de 4 sau 5 ani; pe urmă, într'un târziu am aflat totul. Cele spuse de el erau adevărate! Acestea-l fac pe un bărbat să nu mai fie de loc interesant.

Lady Hunstanton: Draga mea!

Mrs. Allonby: Femeia să fie totdeauna prima dragoste a bărbatului; asta o doresc bărbații, aceasta e deșarta lor dorință. Noi femeile, avem un instinct răi fin pentru dragoste, de aceea dorim să fim ultimul roman al bărbaților.

Lady Stutfield: Înțeleg, înțeleg ce voii să spuneți, da, e foarte frumos, e foarte interesant.

Lady Hunstanton: Ce spuneți dragă mea? De ce n'ați ierta bărbatului greșala de a iubi și pe altă femeie? Ai mai auzit una ca asta Carolino?

Lady Carolina: O! femeile sunt astăzi așa de culte, încât n'ar trebui să ne mire căsniciile fericite, dar foarte rare.

Mrs. Allonby: Nu mai sunt la modă.

Lady Stutfield: Afară de cele din clasele de mijloc, cum mi-se spuse.

Mrs. Allonby: A'evărat, cum se aseamănă de mult, cu cele din clasele de mijloc!

Lady Stutfield: Da, se aseamănă foarte mult.

Lady Carolina: Este numai spre onoarea d-voastră, Lady Stutfield, dacă aceia ce spuneti despre clasele de mijloc, e adevărat. Astăzi, femeia devine tot mai frivolă; e convinsă de aceste principii, le crede cuviincioase. Acestei frivolități, îi atribuim noi în societate, cele mai multe căsnicii nefericite, pe cari le cunoaștem cu toatele.

Mrs. Allonby: Frivolitatea, lady Carolino, n'a stat niciodată în legătură cu femeia. Astăzi, se netericesc cele mai multe căsnicii, tocmai din cauza judecării clare a bărbaților. Cum putem aștepta dela o femeie, să fie fericită cu un bărbat, care voește s'o trateze asemenea unei ființe înadevar cuminte?

Lady Hunstanton: Draga mea.

Mrs. Allonby: Bărbatul e perfid, stângaci, e, nenernic — acest bărbat aparține de mii și mii de ani sexului cuminte. N'ai ce face, așa i-e rasa și felul. Povestea femeii este alta. Noi am fost totdeauna numai proteste pitorești, împotriva minții sănătoase și severe a bărbaților. I-am cunoscut primejdiile dela început.

Lady Stutfield: Da, mintea sănătoasă a bărbaților, e foarte, foarte jignitoare. Ne-ar interesa foarte mult *bărbatul ideal*. Spuneți, cum vi-l închipuiți pe *bărbatul ideal*?

Mrs. Allonby: Bărbatul ideal? Nu există; concepția e falsă!

Lady Stutfield: Bărbatul ideal, față de noi, femeile?

Lady Carolina: Mi-l închipui, foarte realist.

Mrs. Allonby: Bărbatul ideal? O, bărbatul ideal ar trebui să vorbească cu noi ca și cu zeite și să ne trateze ca pe niște copii; să ne mulțamească capriciile nevinovate, să ne încurajeze teanele, să ne domolească pasiunile, să ne înlănzească dorințele, cu un cuvânt, să ne spue mai multe decât cugetă, și să cugete mai multe decât spune.

Lady Hunstanton: Cum e în stare să le facă amândouă deodată?

Mrs. Allonby: Să nu înjosească alte femei — trudează o lipsă de bun gust, sau dimpotrivă, prea mult. Să vorbească bine despre toate și să nu se supere.

Lady Stutfield: Da e foarte, foarte plăcut să auzi vorbind asemenea, despre alte femei!

Mrs. Allonby: Când îl întrebăm ceva să ne răspundă vorbind numai despre noi. Să ne aprecieze calitățile, cari ne lipsesc să ne dojenească fără milă, absolut fără milă, pentru virtuțile pe cari nu le avem și nici nu le-am visat vre-odată. Să nu creadă că ni-e cunoscut folosul lucrurilor practice — ar fi de neiertat — să ne dăruiască prisosință, cu de celea ce-avem, din belșug cu de cele ce nu ne lipsesc.

Atențiune!

Săpunul Schicht e veritabil dacă e provăzut cu numele

Schicht

și marca cerbul.

Cine vrea de sărbători să aibă haine bune să vie în

Prăvălia de croitorie

bărbătească, civilă și militară,
Brașov, Strada Michael-Weiss 10
unde se află un asortiment de stoffe prima calitate fine și moderne. Se lucrează costumele cele mai elegante după moda de Paris.

Măsură și croială sigură.

Se primesc ori și ca comande de haine bărbătești, civile și militare, uniforme de studenți cu prețuri moderate. Apelând la sprijinul Op. publice, semnez cu toată stima

George Söcs,
croitor.

(774,2-10).

Original Victoria, Köhler, Afrauna, Wittina, Gritzner,

sunt mașini de cusut de cea mai bună calitate.

Fabricate de clasa primă în ce privește aranjamentul și executarea lucrărilor.

Reprezentante de
MICHAEL MOOSER,
Brașov, Strada Porții Nr. 39,
mare atelier mecanic de reparaturi. Mașine de scris și Gramafon se reparază.

(715,18-50.)

»Romana«

Aste titlu broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colină în 5 figuri. Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1908.

Broșura este în cuart mare, hârtie bună și tipar elegant, cu adăușul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Grăbiți-vă și profitați de

MARE CHILIPIR

căci n'a fost încă n-o să mai fie așa efințatate ca cu 40 bani să luați cărți literare românești, format mare de câte 200—300 pagini din Colecția Șaraga, care se vinde în altă parte 1 leu exemplarul Bibliotecii românești Șaraga de câte 100 pagini cu 15 bani volumul.

Xenopol A. D., *Istoria Românilor* în 12 volume mari de câte 275 pagini unul numai cu 7 lei toate 12 volume în loc de 18 lei. În streinătate costă transportul 1 leu 50 b. la 20 cărți trimise odată.

NICOLAI A. PETROFF,
Librar-Editor,
Bărlad—România.

Premiați la 7 expoziții universale cu premiul întâi.

G. GALOSI ȘI SÖHNE

DE PETERSBURG.

Fabrica oferează zilnic 60,000 părechi.

Singurii contrahenți:
MESSTORE, BEHN & Co.,
WIENA I.

Sunt de vânzare în prăvălii de ghețe și cu articoli de modă.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Noemvrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 15
Renta de corone ung. 4%	82 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	82.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	83 30
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premii	217 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	156 75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95.20
Renta de argint austr. 4 2/10	95 —
Renta de aur austr. 4%	116 90
Renta de corone austr. 4%	95 15
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.15
Losuri din 1860	171.50
Acții de-ale Băncii ung. de credit	779 50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	668.—

Acții de-ale Băncii austro-ung.	1777.—
Napoleondori.	9.16
Mărel imperiale germane	17 77 1/2
London vista	241 05
Paris vista	95 62 1/2
Napoleondori italiene	95 —

Cursul din 24

Din 24 Noemvrie n. 1909

Bancnote rom. Cuno	874	880
Argint român	1870	1880
Lire turcești	2150	2180
Seris. fone. Albina 5%	190	—
Table Rusesoi	254.—	256 —
Napoleondori.	1904	1906
Galbeni	11.20	11.40
Mărel germane	117.—	117.50

Prețuri foarte reduse numai în Novembre și Decembre.

Costume dela

Izsák

8-50.

Rocuri blănite

dela

Izsák

12.—

Din cauza vânzării slabe și marfă multă în lunile Novembre și Decembre se vând cu prețuri foarte reduse

Haine de bărbați și de copii.

IZSAK HENRICH & Co.

Strada Porții 9.

Rocuri lungi de iarnă

Izsák

11.—

Pantaloni

Izsák

2-75.

Rocuri scurte

Micado,

Izsák

6-50

Costume de copii 6-50

Rocuri de iarnă pentru copii 7 —

Pantaloni pentru copii 2.—

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICĂ

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DUPĂ NORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ PORȚIVĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori,
Couverte, în toată mărime

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.